

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Tdo/21/2026
Identifikačné číslo spisu: 8313010342
Dátum vydania rozhodnutia: 06.05.2026
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Bargel
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2026:8313010342.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Martina Bargela a sudcov JUDr. Emila Klemaniča a JUDr. Martina Ľuptáka, PhD., MBA na neverejnom zasadnutí konanom 6. mája 2026 v Bratislave v trestnej veci obvinenej R.. B. M., pre prečiny marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 349 Trestného zákona, o dovolaní obvinenej podanom proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 10To/37/2022, z 11. januára 2023

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvinenej R.. B. M. o d m i e t a .

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Humenné, sp. zn. 4T/87/2013, z 31. marca 2022, v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 10To/37/2022, z 11. januára 2023, bola obvinená R.. B. M. uznaná za vinnú v bode 1/ z prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 349 Trestného zákona a v bode 2/ z prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 349 Trestného zákona na skutkovom základe rozvedenom vo výrokovej časti rozsudku súdu prvého stupňa. Za to bol obvinenej R.. B. M. podľa § 349 Trestného zákona, § 38 ods. 2 Trestného zákona a § 41 ods. 1 Trestného zákona s prihliadnutím na § 36 písm. j) Trestného zákona a § 37 písm. h) Trestného zákona uložený úhrnný trest odňatia slobody na 1 (jeden) rok. Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona súd výkon uloženého trestu podmienčne odložil a podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona určil skúšobnú dobu na 1 (jeden) rok. Súčasne podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku odkázal poškodeného R.. L. M. s nárokom na náhradu škody na civilný proces.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu podala obvinená prostredníctvom ustanoveného obhajcu dovolanie (č. l. 1309 a nasl. súdneho spisu) s poukazom na dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku [zásadným spôsobom bolo porušené právo obvineného na obhajobu] a podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku [rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom].

V podanom dovolaní obvinená R.. B. M. uviedla v podstate nasledovné:
„Bolo chybou súdov, že úpravu stretávania sa medzi mal. deťmi a otcom upravilo neurčitými výrokmi,

ktoré strany interpretovali rozdielne, dokonca otec interpretoval úpravu podľa názoru tak, že si mohol kedykoľvek určiť miesto výkonu styku podľa svojej svojvôle. [...] Je pravdou to, že medzi dovolateľkou a poškodeným R.. M. dochádzalo k nezhodám a hádkam. R.. M. opakovane podával trestné oznámenia na dovolateľku. Doslova ich podal stovky. Poškodený si uznesenia vysvetľoval a vykladal svojvoľne, iným spôsobom ako dovolateľka. Podľa nášho názoru nebol jednoznačný výklad uznesenia Okresného súdu Zvolen a nemôžeme sa stotožniť s výkladom, ktorý si osvojil poškodený R.. M., ktorý predmetné uznesenie vykladal tak, že on v deň styku s mal. deťmi sa dostavil do miesta bydliska detí, kde mal umožnené realizovať styk, či už v rodinnom dome, resp. na pozemku, kde sa rodinný dom nachádzal a kde mali deti trvalý pobyt a svojvoľne si určil miesto stretnutia, napr. v meste M., pričom už miesto stretnutia nekonkretizoval. [...] uznesenia boli vydané v čase keď medzi manželmi bolo množstvo problémov, riešili rozchod, majetkové záležitosti, riešili bytové otázky a úpravu styku. Pre oboch to boli citlivé témy, lebo v minulosti už prišli o jedno dieťa. V tom čase bolo vydané rozhodnutie, aby sa styk otca vykonával za účasti matky. Takéto rozhodnutie nebolo na prospech ani rodičom a ani deťom.

Napriek tomu bolo v priebehu konania preukázané, že dovolateľka si svoje povinnosti vyplývajúce z uznesení plnila. Nakoľko uznesenie Okresného súdu Zvolen nepamätalo na konfliktnosť vzťahov medzi rodičmi, napätosť celej situácie, ktorá bola medzi rodičmi maloletých detí, toto rozhodnutie spôsobovalo nedorozumenia a konflikty pri odovzdávaní mal. detí matkou otcovi. Dovolateľka v priebehu celého konania spáchanie skutku tak ako jej je to kladené za vinu popiera. Vykonaným dokazovaním a to najmä výsluchom svedkov (p. J., p. J., p. B., p. N.) bolo preukázané, že dovolateľka mal. deti vždy v stanovenom čase na styk s otcom, riadne psychicky a fyzicky pripravila, verbálne ho vyzvala na to, aby si deti prevzal. Poškodený ani nepopiera, že deti v N. boli pripravené na styk. Poškodený aj podľa výpovedí svedkov vyvolával nepokoj, kričal a volal políciu. Je nesporné, že dovolateľka nikdy poškodenému nebránila v realizácii styku, o čom svedčí aj skutočnosť, že poškodený bol svedkom B. videný, ako sa s mal. deťmi hrá na dvore pred rodinným domom v N.. Sám poškodený potvrdil, že zo strany dovolateľky bol volaný aj na pozemok aj do domu. To že takúto možnosť poškodený nevyužíval, to nemôže byť na ťarchu dovolateľky. Neobstojí argumentácia otca, že sa bál vstúpiť do rodinného domu v N., v ktorom bývala matka spolu s deťmi. Poškodený sa rozhodol, že nebude využívať ponuky matky, aby sa stretnutia medzi deťmi a ním realizovali v rodinnom dome v N.. Svojím rozhodnutím sa obral o miesto realizácie stretnutí, a alternatívne miesta stretnutí poškodený nemal pripravené. Počas celého obdobia, ktoré je uvedené v obžalobe, na okresných súdoch prebiehali konania o výkon rozhodnutia. V týchto konaniach neboli zistené žiadne porušenia matky pri realizácii styku otca s deťmi. Počas tohto vymedzeného obdobia v obžalobe podal otec minimálne tri návrhy na výkon rozhodnutia, všetky boli zamietnuté.

Až na základe pokynu odvolacieho súdu, prvostupňový súd ustálil obdobia, kedy sa mala údajne dovolateľka dopustiť marenia výkonu úradného rozhodnutia tým, že neumožnila otcovi mal. detí styk s nimi, pričom súd po doplnení výsluchu poškodeného ustálil, že sa tak malo stať v období od 18. marca 2012 do 3. februára 2013 a od 10. februára 2013 do 16. júna 2013. Je nesporné, že dovolateľka umožňovala styk poškodenému s mal. deťmi podľa rozhodnutia súdu v mieste ich trvalého bydliska, to znamená v byte na ul. E.. Š. vo E., neskôr v N. pred rodinným domom. Prvostupňový súd preniesol v danom prípade dôkazné bremeno na dovolateľku, pričom vôbec nezobral do úvahy, že je vecou obžaloby, aby uniesla dôkazné bremeno a aby preukázala protizákonné správanie obžalovanej a podložila to hodnovernými dôkazmi, ktoré jednoznačne budú svedčiť o vine obžalovanej.

Súd nemal bez akýchkoľvek pochybností preukázaný úmysel dovolateľky pri spáchaní skutku, ktorý jej je kladený za vinu. Dovolateľka rešpektovala rozhodnutia súdu, s deťmi v stanovených termínoch doma čakala na poškodeného, pričom deti boli na styk s ním riadne pripravené. K realizácii styku nedošlo výlučne zavinením poškodeného, jeho šikanóznym správaním a jeho svojvoľným výkladom rozhodnutí súdu o určovaní miesta stretnutia styku s mal. deťmi výlučne z jeho strany. Súd pri rozhodovaní vôbec nevzal do úvahy skutočnosť, že správanie sa poškodeného voči dovolateľke bolo v minulosti hodnotené negatívne o čom svedčí aj skutočnosť, že poškodenému bolo dvoma rozhodnutiami súdu zakázaný vstup do bytu práve pre podozrenie z násillia. Rovnako súd nevzal do úvahy skutočnosť, že poškodenému bolo uložené uhradiť dovolateľke náhradu bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia práve v súvislosti s fyzickým násillím, ktorého sa poškodený na dovolateľke dopustil a viedli dovolateľku k tomu, že bola nútená s deťmi opustiť spoločnú domácnosť do krízového centra a k rodičom na východ republiky. Skutočnosť, že mnohé oznámenia dovolateľky boli odložené práve preto, že nebolo

možné poškodeného ako vojaka riešiť ani len v priestupkovom konaní svedčia o tom, že poškodený mal a má záujem dovolateľke ublížiť. Preto sa domnievame, že pri takýchto konaniach je potrebné skúmať aj motív konania poškodeného a jeho úmysel pri podávaní početných trestných oznámení.

K relatívnemu upokojeniu vzťahov, no nie k zabráneniu produkovania ďalších trestných oznámení zo strany poškodeného došlo po zmene rozhodnutí Okresného súdu Zvolen a Krajského súdu v Banskej Bystrici rozhodnutím Okresného súdu Humenné, ktorý stanovil presné a jasné podmienky styku otca s mal. deťmi a to tak, že nebolo ponechané na vôli otca určovať miesto stretnutia s mal. deťmi za prítomnosti matky. Je nutné poukázať aj na to, že napriek novej úprave styku otca s mal. deťmi, poškodený stále podával trestné oznámenia na obžalovanú, čo svedčí o jeho motívoch a snahe poškodiť dovolateľku. Práve zmenou rozhodnutí súdov došlo k odstráneniu nejasností v ich výklade a od tohto času nie je možné v žiadnom prípade konštatovať, že by dovolateľka nerešpektovala rozhodnutie súdu. Práve aj táto okolnosť svedčí o tom, že dovolateľka nikdy nemala úmysel nerešpektovať predbežnú úpravu styku otca s mal. deťmi a problém spočíval výlučne v rozdielnej interpretácii rozhodnutí súdu, čo v žiadnom prípade nie je možné prikladať za vinu dovolateľky. Matka dáva súdu opakovane do pozornosti, že poškodený podal na jej osobu stovky trestných oznámení. Tieto boli odmietnuté, a neboli ani len postupované na priestupkové konanie.

V trestnej veci vedenej na Okresnom súde Humenné, konajúci súd vyhodnotil správanie dovolateľky ako priestupok, rozhodnutie tohto súdu sa už nachádza v tomto trestnom spise, preto máme za to, že ani v danom prípade nie je možné hovoriť o naplnení všetkých znakov skutkovej podstaty trestného činu marenia výkonu úradného rozhodnutia, pretože zo strany dovolateľky nedošlo k naplneniu subjektívnej stránky a nebola naplnená ani objektívna stránka skutkovej podstaty tohto trestného činu.

Obhajoba poukazuje že súd spomína znalecký posudok znalkyne K., na ktorý súd nemá brať ohľad, pretože Dr. K. už nie znalkyňou. Takýto znalecký posudok je neprípustný a súd nemá pri rozhodovaní na tento znalecký posudok prihliadať. Súd opomína výpovede svedkov J., J., N., N., tieto výpovede vôbec nezobral do úvahy. Obhajoba zároveň uvádza, že v trestných konaniach s rovnakým skutkom rozhodoval už Okresný súd Zvolen, následne Krajský súd v Banskej Bystrici, ktorí dovolateľku spod obžaloby oslobodili.

Zvukové záznamy, ktoré predložil poškodený sú podľa nášho názoru vyhotovené nezákonným spôsobom, a sú nezákonné a preto sa na záznamy nemá prihliadať. Poškodený nemal výslovný súhlas na vyhotovovanie zvukových, obrazových a ani zvukovo obrazových záznamov. Opakovane namietame aj autentičnosť týchto záznamov. Nebolo preukázané, že tieto záznamy sa stotožňujú s osobou dovolateľky, že sa stotožňujú s dňami, s termínmi kedy sa mal uskutočniť styk s deťmi. Zároveň stále máme podozrenie, že s uvedenými záznamami bolo manipulované, že neboli predložené všetky záznamy, že boli predložené len tie, ktoré boli vyhovujúce pre poškodeného. Nebolo preukázané, že hlas na nahrávke je hlasom dovolateľky. Súd neodôvodnil, prečo vybral práve tieto záznamy a nie iné záznamy. Nie je nám jasné aký "kľúč" bol použitý pri ich výbere. Matka poukazuje na, slovník, vulgarizmy, ku ktorým by sa nikdy neznižila. Súd aj napriek námietkam matky vykonal tieto dôkazy, čím bolo porušené procesné právo obžalovanej na spravodlivý súdny proces [...] Uvedené záznamy boli vyhotovené bez súhlasu a vedomia dovolateľky, boli vyhotovované utajovaným spôsobom a práve týmto konaním poškodený porušil obžalovanej právo na súkromie. Dovolaťka mala až oveľa neskôr vedomosť o tom, že poškodený vlastní hodinky, ktoré umožňujú vyhotovovanie zvukového záznamu ako aj možnosť zvukovo-obrazového záznamu. Nie je možné ignorovať nezákonnosť získania dôkazu, aj keď obsah tohto dôkazu vyhovuje pri ustáľovaní skutkového stavu nevyhnutného na rozhodnutie. Je neprijateľné, aby súkromná osoba cielene /úmyselne/ porušovala ustanovenia Občianskeho zákonníka, tým že tak robí z dôvodu možného získania informácie, ktorá by mohla byť použiteľná niekedy v blízkej či vzdialenej budúcnosti v trestnom, či inom konaní. Žiadne ustanovenie Trestného poriadku, Občianskeho zákonníka, či iného právneho predpisu, neumožňuje štátu, či súkromným osobám, systematické zaznamenávanie hlasových prejavov, obrazových podobizní inej osoby a to z dôvodu možného získania dôkazu proti takejto osobe. O to viac to platí pre fyzické osoby.

Taktiež nesúhlasíme a namietame vedenie hlavných pojednávaní, na ktorých sa pripustili a následne vykonali len tie návrhy dôkazov, ktoré preukazovali vinu dovolateľky, a dôkazy ktorými bolo možné preukazovať a potvrdzovať nevinu dovolateľky súd nepripustil. Zároveň uvádzame, že bola porušená aj zásada kontradiktórnosti, ktorej porušenie vidí obhajoba v tom, že nie je povinnosťou súdu upravovať, spresňovať, špecifikovať skutkovú vetu v obžalobe. Práve obžaloba mala uniesť dôkazné bremeno v

preukázaní viny dovolateľky, a nie súd. Je potrebné v takomto štádiu konania zamyslieť sa nad rovnosťou zbraní v trestnom konaní a posúdiť nestrannosť a objektívnosť rozhodovania. Obhajoba zastáva názor, že v danej trestnej veci súd suploval prácu prokuratúry v upresňovaní a presnej špecifikácii obžaloby. Je zarážajúce, že súd opakovane schválil poškodenému náhradu cestovného vo výške 280,00 Eur, pričom cestovný lístok na vlak je možné zakúpiť za 30,00 Eur. Podľa nášho názoru je vyplatenie takýchto náhrad poškodenému v rozpore so zákonom.

Odvolací súd zásadným spôsobom porušil právo na obhajobu, keď sa žiadnym spôsobom nevysporiadal so skutočnosťami uvádzanými obhajcom dovolateľky, ktorý poukazoval jednak na procesné vady prípravného konania, ale predovšetkým na nedostatočnú argumentáciu odôvodňujúcu údajnú vinu dovolateľa, ktorá by mala byť preukázaná bez akýchkoľvek pochybností. V prípade dovolateľa však vina dovolateľa nebola preukázaná ani len na úrovni pravdepodobnosti, a napriek tomu, že odôvodnenie rozhodnutiach v žiadnom prípade nevyhovuje požiadavkám na dôveryhodnosť a presvedčivosť rozhodnutí, je dovolateľka považovaná za vinnú zo spáchania prečinu.“

Obvinená navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky vyslovil, že uznesením odvolacieho súdu, ako aj konaním, ktoré mu predchádzalo, bol porušený zákon v jej neprospech, zrušil uznesenie odvolacieho súdu, ako aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce a napokon prikázal krajskému súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu obvinenej sa vyjadrila prokurátorka a uviedla v zásade nasledovné:

„Po oboznámení sa s obsahom podaného dovolania poukazujem na to, že predmetné podanie je zmätočné, pričom sa opiera o skutočnosti, ktorými argumentovala odsúdená už v predmetnom konaní. V časti spochybňuje spáchanie skutku odsúdenou, v časti uvádza, že predmetný skutok nie je trestným činom. Následne poukazuje na zmenu právnej úpravy (upravujúci civilné konanie vo veciach maloletých), kde je však potrebné poukázať na časové obdobie kedy malo dôjsť k spáchaniu predmetného prečinu (do roku 2013). Odsúdená v podanom dovolaní poukazuje na to, že súd neprihliadol na výpovede svedkov - J., J., N., N. - kde však je potrebné poukázať na to, že uvedené bolo namietané už v odvolacom konaní, na čo reagoval aj krajský súd v rozhodnutí o odvolaní. Uvedené platí aj o namietanom znaleckom posudku, kde v čase podania znaleckého posudku bola znalkyňa zapísaná v zozname znalcov. K tvrdeniu odsúdenej, že poškodený svojím konaním v čase stretávania vyvolával hádky pred deťmi, aby tak zmaril stretnutie s deťmi, uvádzam, že uvedené je v rozpore s prehratými videozáznamami, ktoré boli prehraté na hlavnom pojednávaní. Následne odsúdená poukazuje na obdobné rozhodnutia Okresného súdu Zvolen a Krajského súdu Banská Bystrica, ktoré však tunajšia prokuratúra nemá k dispozícii a teda nie je možné sa k nim vyjadriť. Uvedené úvahy odsúdeného vyjadrené v podanom dovolaní podľa môjho názoru nijakým spôsobom nespochybňujú právoplatné rozhodnutie o vine a treste odsúdenej. Napadnuté rozhodnutie okresného súdu v spojení s rozhodnutím krajského súdu sa dostatočne vysporiadali so skutkovým stavom veci a vykonanými dôkazmi v konaní.“

Prokurátorka navrhla, aby dovolací súd bez preskúmania veci odmietol dovolanie obvinenej podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku.

Vyjadrenie k dovolaniu obvinenej doručil aj poškodený R.. L. M., pričom v ňom uviedol v podstate nasledovné:

„Neviem ako veľmi sa zmenili promafiánske lehoty na dovolanie, ale zrazu je údajná doba na dovolanie 3 roky. Ak je po novom promafiánska lehota na dovolanie 3 roky (1095 dní), 3 x 365 dní je 1095, tak mi z toho vyplýva, že lehota uplynula 9. januára 2026 a teda dovolanie doručil obhajca po lehote na dovolanie, takže námietka. Vo svojich tvrdeniach dovolateľka ide tvrdiť, že moja osoba je nedôveryhodný kajúcnik, ktorého výpoveď nesmie byť braná do úvahy podľa ostatnej promafiánskej novely zákona a moja výpoveď nie je vierohodná snažiac sa vytvoriť dojem, že jediné dôkazy boli audionahrávky, na ktoré zhotovenie nedal povolenie súd. Dovolací súd by mal vedieť, že to bola R.. B. M.Á., ktorá v januári roku 2011 za prítomnosti svedkov z polície a rýchlej zdravotnej pomoci v mieste môjho trvalého pobytu, kde bývali aj moje deti, vykrikovala, že si nepraje aby som bol s deťmi, a táto jej vôľa z nej nevymizla nikdy, takže všetko čo robila, robila iba preto, aby si splnila svoj sen o izolovaní mňa od mojich maloletých detí. Súd zo srandy nevydal predbežné opatrenie, hoci ho vydal v prevažnej časti podľa predstáv a požiadaviek R.. B. M., ktorú advokát JUDr. J.R.Š.S. M.Š.N. zneužíva na svoje veľkopodnikateľské aktivity na vytvorenie nehorázneho zisku za neetických podmienok a aj toto dovolanie je vyvolané len a

len z dôvodu zisku advokáta JUDr. J.Š.N. M.Š.N.. Ako dôkaz výlučného tvorenia zisku advokátom som chcel predložiť zoznam všetkých konaní a celkovej sumy vyplatenej advokátovi prostredníctvom Centra právnej pomoci, ale do dnešného dňa som nedostal odpoveď v súlade so zákonom o slobodnom prístupe k informáciám, preto z tohto dôvodu žiadam predĺžiť lehotu na vyjadrenie do 16. marca 2026, kedy počítam, že mi Centrum právnej pomoci doručí mnou požadované informácie.“

+ + +

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) skúmal procesné podmienky na podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], osobou oprávnenou na podanie dovolania [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku), na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), podané dovolanie spĺňa obligatórne náležitosti (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku) a dospel k záveru, že je zrejme, že dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku nie sú naplnené.

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, pričom nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zrejme, že dovolanie nie je určené na nápravu akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších - mimoriadnych - procesných a hmotnoprávnych chýb. Tie sú ako dovolacie dôvody taxatívne uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

V porovnaní s dôvodmi, ktoré opodstatňujú podanie odvolania, sú dovolacie dôvody koncipované podstatne užšie. Je tomu tak z dôvodu, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená. Predstavuje tak výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Právoplatnosť súdneho rozhodnutia v sebe poníma jeho faktickú nezmeniteľnosť (formálna právoplatnosť) a záväznosť (materiálna právoplatnosť). Preto sú možnosti podania dovolania - vrátane dovolacích dôvodov - striktné obmedzené, aby sa potenciálne širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala v rámci konania pred dovolacím súdom ďalšia riadna opravná inštancia a dovolanie nebolo chápané len ako ďalšie odvolanie. Pokiaľ by zákonodarca zamýšľal urobiť z najvyššieho súdu tretí stupeň s plnou jurisdikciou, nestanovil by katalóg dovolacích dôvodov.

V zmysle § 385 ods. 1 Trestného poriadku je dovolací súd viazaný dovolacími dôvodmi, ktoré sú v ňom uvedené. Táto viazanosť sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku) a nie právnych dôvodov dovolania v ňom uvedených v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku (R 120/2012-I). Z uvedeného je preto potrebné vyvodit', a to aj s ohľadom na povahu dovolacieho konania, ktoré je ako návrhové konanie vždy podmienené návrhom oprávnenej osoby znalej práva - minister spravodlivosti, generálny prokurátor, obhajca v mene obvineného, že najvyšší súd je viazaný podaným návrhom do takej miery, že v rámci prieskumu dodržiavania zákonnosti, nemôže ísť nad rámec návrhu a tam špecifikovaných dôvodov dovolania (§ 385 Trestného poriadku).

V intenciách predloženej veci s poukazom na nie celkom jednoznačné podradenie jednotlivých námietok pod konkrétne dôvody dovolania najvyšší súd posúdil predložené dovolanie podľa jeho obsahu a dospel záveru, že obvinená spochybňuje aj právne posúdenie skutkov ako trestných činov marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 349 Trestného zákona (viď najmä spochybňovanie naplnenia objektívnej a subjektívnej stránky skutkovej podstaty tohto trestného činu). Dovolací súd sa preto okrem dovolateľkou označených dôvodov dovolania zaoberal aj možnosťou naplnenia dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

K dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak bolo zásadným spôsobom

porušené právo obvineného na obhajobu.

Právo na obhajobu tak, ako je zakotvené v článku 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, v článku 40 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd i v článku 6 ods. 3 písm. b), písm. c), písm. d) Dohovoru a v neposlednom rade v ustanovení § 2 ods. 9 Trestného poriadku treba chápať ako vytvorenie podmienok pre úplné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov, činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva. Právo na obhajobu patrí k základným atribútom spravodlivého procesu, keďže zabezpečuje aj rovnosť zbraní medzi obvineným na jednej strane a prokurátorom na druhej strane. Zmyslom tohto práva je zaručiť ochranu zákonných záujmov a práv osoby, proti ktorej sa konanie vedie, pretože aj bezchybné rešpektovanie práva na obhajobu, je dôležitým predpokladom vydania zákonného a spravodlivého rozhodnutia.

Zaoberajúc sa najskôr námietskou dovolateľky ohľadne porušenia jej obhajobných práv tým, že na hlavných pojednávaniach boli vykonané len tie návrhy, ktoré preukazovali jej vinu, pričom dôkazy, ktorými bolo možné preukázať jej nevinu, súd nepripustil, najvyšší súd dáva do pozornosti, že právu obvineného spočívajúcemu v možnosti navrhovať dôkazy zodpovedá paralelne existujúca povinnosť orgánov činných v trestnom konaní a súdu zaoberať sa každým dôkazným návrhom a najneskôr pred meritórnym rozhodnutím tomuto návrhu buď vyhovieť, alebo ho odmietnuť (§ 272 ods. 3 Trestného poriadku), prípadne rozhodnúť o tom, že sa ďalšie dôkazy vykonávať nebudú (§ 274 ods. 1 Trestného poriadku).

Pre posúdenie možnosti aplikácie dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku je v tom-ktorom prípade dôležité zistenie, že sa konkrétny súd predloženým návrhom na doplnenie dokazovania zaoberal, avšak sa mu rozhodol z určitých dôvodov nevyhovieť. Je potrebné si uvedomiť, že súd nie je povinný vykonať dôkazy, ktoré strany nenavrhlí a nemusí vykonať ani tie dôkazy, ktoré strany síce navrhli, ale súd ich nepovažuje za rozhodné a dôležité pre spravodlivé rozhodnutie (§ 272 ods. 3 Trestného poriadku, § 2 ods. 10 Trestného poriadku, § 2 ods. 11 Trestného poriadku) a napokon súd nemusí vykonať ani tie dôkazy, ktoré strany síce navrhli, ale „neskoro“ (§ 240 ods. 3 druhá veta Trestného poriadku), alebo neprejavili reálnu snahu o ich vykonanie (§ 240 ods. 4 tretia veta Trestného poriadku).

Nejde o porušenie práva na obhajobu, ak súd nevyhovie dôkazným návrhom obhajoby z dôvodu, že skutkový stav považuje za zistený v dostatočnom rozsahu pre rozhodnutie. Zároveň ale platí, že rozhodnutie súdu o odmietnutí návrhov na doplnenie dokazovania môže za istých okolností predstavovať porušenie práva na obhajobu - § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Stane sa tak vtedy, ak súd v uznesení o odmietnutí návrhov na doplnenie dokazovania podľa § 272 ods. 3 Trestného poriadku, (ktoré sa len vyhlási a zaznamená do zápisnice o hlavnom pojednávaní alebo verejnom zasadnutí a písomne nevyhotovuje), resp. minimálne v odsudzujúcom rozsudku v zmysle § 168 ods. 1 druhá veta Trestného poriadku, alebo v rozhodnutí odvolacieho súdu vo veci samej, nevysvetlí (neodôvodní) aspoň stručným, no zrozumiteľným a presvedčivým spôsobom nadbytočnosť a nepotrebnosť doplnenia dokazovania.

Pre bližšie vysvetlenie, právo na obhajobu je porušené predovšetkým v prípade existencie tzv. opomenutého dôkazu. Podľa doktríny opomenutých dôkazov je opomenutým predovšetkým taký dôkaz, ktorého vykonanie má pre posúdenie otázky viny zásadný význam, avšak vo veci rozhodujúci súd jeho vykonanie bez adekvátneho odôvodnenia odmietne, prípadne jeho vykonanie úplne opomenie bez akéhokoľvek odôvodnenia, čím v konečnom dôsledku dochádza k tomu, že vo vlastných rozhodovacích dôvodoch o ňom vo vzťahu k jeho odmietnutiu absentuje akákoľvek zmienka, alebo zmienka je len okrajová a všeobecná, nezodpovedajúca povahe a závažnosti veci, resp. zákonným dôvodom na rozhodnutie o odmietnutí vykonania dokazovania.

Za účelom zistenia, či v trestnej veci obvinenej možno identifikovať tzv. opomenuté dôkazy najvyšší súd nahliadol do predĺženého spisového materiálu a zistil, že na verejnom zasadnutí pred odvolacím súdom obvinená R. B. M., ako ani jej obhajca JUDr. J. M. nemali ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania (porovnaj č. l. 1193 súdneho spisu). V súvislosti s týmto procesným postupom obhajoby dovolací súd

dáva do pozornosti rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. R 116/2014, uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 8/2014, podľa ktorého platí nasledovné:

„Dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. vyžaduje, aby bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu. Nie je ním len všeobecné právo obvineného zvoliť si obhajcu a radíť sa s ním počas úkonov vykonávaných orgánom činným v trestnom konaní a súdom (§ 34 Tr. por.), ale aj právo na navrhovanie dôkazov priamo obvineným alebo prostredníctvom obhajcu (§ 34 ods. 1, § 44 ods. 2 Tr. por.). Ak uplatnenie práva na obhajobu spočíva aj v navrhovaní dôkazov, zodpovedá mu povinnosť orgánov činných v trestnom konaní a súdu zaoberať sa každým dôkazným návrhom a najneskôr pred meritórnym rozhodnutím tomuto návrhu buď vyhovieť alebo ho odmietnuť (§ 272 ods. 3 Tr. por.), alebo rozhodnúť, že sa ďalšie dôkazy vykonávať nebudú (§ 274 ods. 1 Tr. por.).

Späťvzatie návrhu na doplnenie dokazovania je možné písomným podaním alebo zápisnične na hlavnom pojednávaní. Možno tak učiniť individuálne vo vzťahu k jednotlivému pôvodne navrhovanému dôkazu, alebo všeobecne k doplneniu dokazovania ako celku. Z časového hľadiska je hraničnou fázou vyhlásenie predsedu senátu podľa § 274 ods. 1 Tr. por., že dokazovanie je skončené.

Vyhlásenie procesnej strany o tom, že nemá návrhy na doplnenie dokazovania v záverečnej fáze súdneho konania je konečným prejavom strany o disponovaní s právom na navrhovanie doplnenia dokazovania a v prípade predtým uplatnených návrhov na doplnenie dokazovania jednoznačným prejavom, že na pôvodných návrhoch na doplnenie dokazovania procesná strana netrvá a teda, že ich berie späť. Rešpektovanie takto prejavenej vôle strany súdom, nemožno považovať za porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom v zmysle § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.“.

Pokiaľ teda obvinená R.. B. M. a jej obhajca JUDr. J. M. nemali pred odvolacím súdom, t. j. v záverečnej fáze súdneho konania, žiadne návrhy na doplnenie dokazovania, o všetkých skôr (v tomto prípade pred súdom prvého stupňa) nimi uplatnených návrhoch na doplnenie dokazovania platí, že na nich obhajoba v rozhodujúcej chvíli netrvala a týmto prejavom vôle ich vzala v plnom rozsahu späť. Z týchto dôvodov nebolo potom povinnosťou súdov nižších stupňov, ktorých rozhodnutia tvoria pre účely dovolacieho konania jednotu, vysvetľovať, resp. odôvodňovať nadbytočnosť alebo nepotrebnosť doplnenia dokazovania. Inými slovami možno uzavrieť, že obvinenou navrhnuté dôkazy nemožno z dôvodu jej nedostatočnej procesnej aktivity považovať za opomenuté dôkazy, ktoré by súdy nižších stupňov v súhrne ignorovali v rozpore s jej právom na obhajobu. Najvyšší súd preto zastáva názor, že nevykonaním dokazovania navrhovaného obhajobou v konaní pred súdom prvého stupňa nedošlo k porušeniu práva obvinenej na obhajobu.

Dovolací súd poznamenáva, že na podklade dovolacích námietok spadajúcich pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nie je oprávnený skúmať hodnotenie dôkazov ako ani „kvalitatívnu správnosť“ úvah súdov nižších stupňov vo vzťahu k dostatočnosti dôkazného podkladu pre nimi vnímané zistenie skutkového stavu v miere spoľahlivej a obsahovo spôsobilej pre rozhodnutie vo veci samej. Dovolací súd rovnako nie je oprávnený (výnimku predstavuje procesná situácia, ak je dovolateľom minister spravodlivosti; viď § 371 ods. 3 Trestného poriadku) skúmať a meniť ani správnosť a úplnosť skutku zisteného práve na podklade už skôr vykonaného hodnotenia dôkazov, ktoré sa realizuje v konaní pred súdmi nižších stupňov.

Právo na spravodlivý proces totižto nezaručuje právo strany v konaní, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, návrhmi a hodnotením dôkazov. Právo na spravodlivý proces neznamená ani právo na to, aby bola strana konania pred všeobecným súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami a právnymi názormi. Súd neporuší žiadne práva strany v konaní, ak si neosvojí ňou navrhnutý spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov alebo ak sa neriadi jej výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov (III. ÚS 339/08, II. ÚS 197/07, II. ÚS 78/05, IV. ÚS 252/04).

Nevykonanie (arbitrárne), pre spravodlivé rozhodnutie známeho a dôležitého, významného či rozhodného dôkazu súdom, môže byť dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku, pretože posúdenie rozsahu (ne)vykonaných dôkazov je otázkou skutkovou a nie právnou. Za skutkové námietky sa pritom považujú námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu

vykonaného dokazovania, prípadne i hodnoteniu vykonaných dôkazov súdmi nižšej inštancie. S ohľadom na to nemôže argumentácia dovolateľa, ktorým nie je minister spravodlivosti, o nevykonaní navrhnutého dôkazu súdom zodpovedať dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

V úzkej spojitosti s právom na obhajobu treba vnímať právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia.

Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia spočíva v troch nasledujúcich a vzájomne sa dopĺňujúcich rovinách:

- a) je korelátom práva účastníka konania prednášať návrhy, argumenty a námietky, aby na tieto dostal od súdu náležitú odpoveď,
- b) predstavuje jednu zo záruk, že „výkon spravodlivosti“ (justice in procedural effect, resp. justice in action) nie je arbitrárny (svojoľný), nepriehľadný a že rozhodovanie verejnej moci je kontrolované verejnosťou,
- c) vytvára predpoklad pre účinné uplatnenie opravných prostriedkov, ktoré má strana konania k dispozícii.

Výrok rozhodnutia sám o sebe nestačí na to, aby naplnil požiadavku spravodlivého procesu, pretože z pohľadu obvineného je potrebné, aby bolo zrejmé, akými úvahami sa súd riadil, ako sa vysporiadal s dôkazmi a ktorá argumentácia bola pre súd presvedčivejšia a tvorí základ jeho rozhodnutia. Preto musí byť daný výrok náležite odôvodnený. Sprostredkovaným výsledkom je následne možnosť obvineného skontrolovať, ako sa súd vysporiadal s jeho argumentáciou a dôkazmi, čím získa obraz o výkone spravodlivosti, v jej mene (Tatishvili proti Rusku). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia sa musí vysporiadať s relevantnými právnymi a skutkovými otázkami, ako aj argumentami obvineného, ktoré sú podstatného právneho významu.

Napriek nespornému významu vyššie rozvedeného práva na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia nejde o právo absolútne. Povinnosť súdu odôvodniť svoje rozhodnutie nemožno interpretovať v tom zmysle, že by zahŕňalo podrobnú odpoveď na každý argument strany konania (Van de Hurk proti Holandsku, resp. Ruiz Torija proti Španielsku). Podstatou práva na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia je povinnosť súdu vyhodnotiť a v odôvodnení rozhodnutia zareagovať na hlavné námietky účastníka konania (Donadze proti Gruzínsku) a riadne posúdiť tvrdenia, argumenty a dôkazy predložené stranou konania (opätovne vid'. napr. Van de Hurk proti Holandsku). Na podklade takéhoto postupu súdu je následne možné kvalifikovaným spôsobom posúdiť, či bolo konanie ako celok spravodlivé.

Z obsahu dovolania je zrejmé, že dovolateľka v súvislosti s odôvodnením napadnutého uznesenia odvolacieho súdu a odôvodnením rozsudku súdu prvého stupňa namietala aj ich nedostatočnosť. Súd sa podľa jej názoru nedostatočne, resp. vôbec nevysporiadali s nasledovnými ňou predloženými dôkazmi, resp. ňou namietanými podstatnými okolnosťami prípadu:

- súd nezobral do úvahy výpovede svedkov J., J., W.. N. F. W.. N.;
- nebolo zohľadnené, že poškodený sa v čase styku s maloletými deťmi nachádzal na iných miestach a využíval nejasnú formuláciu civilných rozhodnutí;
- nebolo zohľadnené správanie poškodeného z minulosti a jeho záujem obvinenej ublížiť.

Pokiaľ ide o namietané nezohľadnenie výpovedí svedkov menovaných v predchádzajúcom odseku, najvyšší súd vychádzajúc z predloženého spisového materiálu konštatuje, že z predmetných dôkazov bol na hlavnom pojednávaní vykonaný len výsluch svedkyne W.. V. N. T. (č. l. 991 a nasl. súdneho spisu) a zápisnica o výsluchu svedkyne W. J. z prípravného konania (porovnaj č. l. 941 súdneho spisu). Navyiac z prečítanej zápisnice o výsluchu svedkyne W. J. nebolo možné ustáliť žiadne skutkové zistenia, keďže menovaná svedkyňa v prípravnom konaní odmietla vypovedať.

Čo sa týka výsluchu svedka J. a výsluchu svedkyne W.. N., najvyšší súd nezistil, že by predmetné výsluchy boli na hlavnom pojednávaní pred súdom prvého stupňa alebo na verejnom zasadnutí pred odvolacím súdom vykonané. Možno preto konštatovať, že pokiaľ na ne súdy pri svojom rozhodovaní

neprihliadali, postupovali plne v súlade so zákonnými ustanoveniami § 278 ods. 2 Trestného poriadku, resp. § 297 Trestného poriadku. V súlade s označenými ustanoveniami majú sudy prihliadať len na skutočnosti, ktoré boli prebraté na hlavnom pojednávaní alebo na verejnom zasadnutí a opierať sa o dôkazy, ktoré boli na hlavnom pojednávaní alebo na verejnom zasadnutí vykonané. Dovolací súd pripomína, že predmetná povinnosť súdov priamo nadväzuje na zásadu bezprostrednosti upravenú v § 2 ods. 19 Trestného poriadku.

Dovolací súd ďalej v reakcii na námietky obvinenej uvádza, že sa nestotožňuje s jej názorom, podľa ktorého sa sudy nižších stupňov nemali vôbec, resp. sa mali len nedostatočne vysporiadať s ňou namietanými vyššie uvedenými skutkovými okolnosťami, resp. s tvrdeniami svedkyne W. N.. Najvyšší súd dáva do pozornosti dovolateľky, že konajúcimi súdmi bolo v rozhodnutiach poukázané na konkrétne dôkazy, ktoré ich viedli k záveru, že obvinená spáchala skutky uvedené vo výrokovej časti odsudzujúceho rozsudku (porovnaj str. 16 rozsudku súdu prvého stupňa a str. 10 - 12 uznesenia odvolacieho súdu). Je zrejmé, že na základe týchto dôkazov súčasne uzavreli, že sa nemožno stotožniť s tvrdením obvinenej, že výkon neodkladného opatrenia nikdy nemarila a deti vždy v určený čas na styk s otcom pripravila (porovnaj str. 8 uznesenia odvolacieho súdu).

Dodržiavajúc rozsah dovolacieho prieskumu (bez toho, aby preskúmal správnosť alebo úplnosť zisteného skutkového stavu) dovolací súd poznamenáva, že v prípade vyššie uvedených obvinenou uvádzaných skutkových okolností, resp. tvrdení svedkyne W. N. nebolo z hľadiska zachovania práva obvinenej na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia potrebné na tieto výslovne a podrobne reagovať. Je tomu tak z dôvodu, že aj bez takejto priamej reakcie odôvodnenia napadnutých rozhodnutí v súhrne naplňajú dikciu ustanovenia § 168 ods. 1 Trestného poriadku, resp. § 176 ods. 2 Trestného poriadku, keďže z nich možno bez najmenších pochybností vyvodiť, že konajúce sudy okolnosti uvádzané obvinenou a čiastočne aj svedkyňou W. N. nepovažovali v kontexte ostatných skutkových zistení za preukázané, resp. za relevantné. Konajúce sudy, ktorých rozhodnutia tvoria pre účely dovolacieho konania jednotu, sa riadne zaoberali všetkými podstatnými skutkovými tvrdeniami obhajoby a ich dôveryhodnosť riadne vyhodnocovali v kontexte ostatných skutkových zistení (§ 2 ods. 12 Trestného poriadku). Najvyšší súd z týchto dôvodov dovolateľku na odôvodnenie oboch napadnutých súdnych rozhodnutí v plnom rozsahu odkazuje, pričom jej dovolanie považuje aj v tejto časti za nedôvodné.

Vo vzťahu k námietke dovolateľky, podľa ktorej súd prvého stupňa porušil zásadu kontradiktórnosti tým, že v skutkovej vete oproti obžalobe presne špecifikoval konkrétne dni, počas ktorých malo dôjsť zo strany obvinenej k trestnoprávne relevantnému konaniu, najvyšší súd dáva do pozornosti nasledovné.

Ustanovenie § 278 ods. 1 Trestného poriadku je konkretizáciou obžalovacej zásady podľa § 2 ods. 15 Trestného poriadku v tom smere, že limituje súd, o čom môže rozhodovať. Predmetom obžaloby je vždy skutok, ako určitá udalosť vo vonkajšom svete, spočívajúca v konaní človeka, ktorá môže mať znaky jedného alebo viacerých trestných činov. Konkrétny skutok musí byť vymedzený tak, aby jeho jednotlivé časti zodpovedali príslušným znakom skutkovej podstaty trestného činu (pozri napr. III. ÚS 509/2015). Ak to tak nie je, trestnému stíhaniu absentuje jeho predmet, a teda niet skutku, o ktorom by bolo možné rozhodovať. Medzi skutkom uvedeným v obžalobe a v súdnom rozsudku by mala existovať zhoda, aby bolo možné hovoriť o totožnosti skutku.

To však neznamená, že medzi skutkom uvedeným v obžalobe a skutkom uvedeným v rozhodnutí súdu musí existovať úplná zhoda. Na základe dokazovania na hlavnom pojednávaní môže prísť k modifikácii alebo aj upresneniu niektorých skutkových okolností. Napokon aj zo súdnej judikatúry vyplýva, že obžalovacia zásada uvedená v ustanovení § 278 ods. 1 Trestného poriadku, podľa ktorého súd môže rozhodnúť len o skutku, ktorý je uvedený v obžalobnom návrhu, neznamená, že medzi skutkom, ktorý je uvedený v obžalobnom návrhu a skutkom, uvedeným vo výroku rozsudku, musí byť úplná zhoda. Niektoré skutočnosti môžu odpadnúť a iné naopak pribudnúť, nesmie sa zmeniť len podstata skutku, pričom súd môže a musí prihliadať k tým zmenám skutkového deja, ku ktorým došlo v priebehu procesu dokazovania.

Totožnosť skutku je zachovaná, ak je zachovaná jeho podstata. Podstatu skutku pritom tvorí konanie páchatel'a (obžalovaného), ktorým sa rozumejú prejavy vôle páchatel'a vo vonkajšom svete, pokiaľ sú zahrnuté zavinením a následok týmto konaním spôsobený, ktorý je relevantný z hľadiska trestného práva hmotného a ktorý spočíva v porušení alebo ohrození hodnôt (záujmov, vzťahov) chránených trestným zákonom, t. j. objektu trestného činu. Následkom z hľadiska zachovania totožnosti skutku je potrebné rozumieť porušenie individuálneho objektu trestného činu v jeho konkrétnej podobe, teda konkrétny následok (porušenie alebo ohrozenie určitého jedinečného vzťahu - záujmu), nie určitý typ následku. Totožnosť skutku v trestnom konaní bude zachovaná popri úplnej zhode konania a následku tiež vtedy, ak bude daná zhoda aspoň v konaní pri rozdielnom následku alebo zhoda aspoň v následku pri rozdielnom konaní, ale rovnako i vtedy, ak konanie alebo následok, príp. oboje budú zhodné aspoň čiastočne, a to za predpokladu, že bude daná zhoda v podstatných okolnostiach (z hľadiska zachovania totožnosti konania i následku nie sú podstatné napríklad tie skutkové okolnosti, ktoré charakterizujú len zavinenie či iný znak subjektívnej stránky činu) (IV. ÚS 98/2014). Podstata skutku preto nebude porušená, ak sa menia okolnosti týkajúce sa miesta a času spáchania činu, rozsahu následkov, spôsobu vykonania činu, pohnútky činu alebo formy zavinenia (4To/3/2019).

V súlade s vyššie uvedeným je potrebné dať za pravdu odvolaciemu súdu, že zásada kontradiktórnosti trestného konania nevyklučuje, aby súdy nepresne popísaný skutok v obžalobnom návrhu pri zachovaní totožnosti skutku v zmysle kritérií vymedzených vyššie upresnili tak, aby odzrkadľoval dokazovanie vykonané na hlavnom pojednávaní alebo na verejnom zasadnutí. Najvyšší súd na rozdiel od dovolateľky preto nie je názoru, že by súd prvého stupňa v dôsledku upresnenia času spáchania trestného činu podľa vykonaného dokazovania porušil jej obhajobné práva. K tomu by mohlo dôjsť výlučne v prípade, ak by nezostala zachovaná totožnosť skutku, čo však najvyšší súd nezistil.

Dovolací súd s ohľadom na vyššie uvedené uzatvára, že na podklade námietok dovolateľky naplnenie dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nemožno zistiť.

K dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku.

Podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

Platí, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku môže byť naplnený len vtedy, ak súd vykonal dôkazy nezákonným spôsobom, tzn. že pri ich vykonávaní (ale aj získaní v prípravnom konaní) bol porušený zákon. Povedané inými slovami, dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku môže byť naplnený:

- ak je rozhodnutie súdu založené na dôkazoch, ktoré súd vykonal nezákonným spôsobom tzn., že pri ich vykonávaní (ale aj získaní v prípravnom konaní) bol porušený zákon,
- ak je rozhodnutie súdu založené na dôkazoch, ktoré súd na hlavnom pojednávaní nevykonal, ale prihliadal na ne,
- ak je rozhodnutie súdu založené na dôkazoch, ktoré síce boli získané zákonným spôsobom, ale nie sú procesne použiteľné na preukazovanie skutočností rozhodných pre rozhodnutie o vine obvineného.

Dovolací súd pripomína, že ak dospeje k záveru o zákonnosti vykonaného dokazovania, nemôže ďalej spochybňovať skutkové zistenia, prehodnocovať vykonané dôkazy, ako ani ich hodnotenie vykonané súdmi nižších stupňov. Ďalej platí, že nesúlady so zákonom musí byť v súvislosti s dôvodom dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku konštatovaný v tomu zodpovedajúcej intenzite vo vzťahu k dôkazu, na ktorom je rozhodnutie založené vo výlučnej alebo v rozhodujúcej miere. V prípade namietaných dôkazných prostriedkov musí ísť v rámci takto zúženého priestoru (aplikujúc reštriktívny výklad dotknutého ustanovenia) o chybu, ktorá by vo výlučnej alebo rozhodujúcej miere ovplyvnila samotnú podstatu a význam dôkazných prostriedkov. Takto je zároveň zachovaný princíp, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok možno úspešne podať len v prípade výskytu závažných chýb aplikácie hmotného alebo procesného práva.

Vyššie uvedené skutočnosti preto musia byť z obsahu spisu zrejmé a porušenie zákona by malo svojou povahou a závažnosťou zodpovedať porušeniu práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čomu napokon zodpovedá i samotná povaha dovolania ako mimoriadneho (nie ďalšieho riadneho) opravného prostriedku. Inými slovami nesprávny procesný postup súdu pri vykonávaní dôkazov môže byť dovolacím dôvodom v zmysle § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku len vtedy, ak má, resp. mal negatívny dopad na práva obvineného. Ak sa nepreukáže takéto účinky nesprávneho procesného postupu pri vykonávaní dôkazov, potom nemožno hovoriť o naplnení dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, a to aj so zreteľom na to, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 ods. 1, ods. 3 písm. d) Dohovoru by mohlo dôjsť len vtedy, ak by odsúdenie bolo založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere (solely or to a decisive extent) na dôkazoch získaných nezákonným spôsobom (pozri Mariana Marinescu proti Rumunsku, Emen proti Turecku, Van Mechelen a ďalší proti Holandsku, Visser proti Holandsku, Al - Khawaja a Tahery proti Spojenému kráľovstvu a ďalšie).

V rámci dovolaní iniciovaného prieskumu odôvodneného dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku preto môže najvyšší súd preskúmať len to (ak dovolanie nepodal minister spravodlivosti Slovenskej republiky podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku), či jediný usvedčujúci dôkaz alebo viaceré rozhodujúce usvedčujúce dôkazy boli vykonané zákonným spôsobom (porovnaj 1Tdo/48/2020). Zároveň ak dospeje k záveru o zákonnosti vykonaného dokazovania nemôže ďalej spochybňovať skutkové zistenia, prehodnocovať vykonané dôkazy a ich hodnotenie vykonané súdmi nižších stupňov.

Z podaného dovolania vyplýva, že obhajoba naplnenie dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku opiera predovšetkým o tvrdenie, že obrazovo-zvukové, resp. zvukové záznamy predložené poškodeným a sčasti vykonané na hlavnom pojednávaní sú nezákonnými dôkazmi, na ktoré súdy z tohto dôvodu nemali pri rozhodovaní vo veci samej prihliadať.

K otázke zákonnosti a použiteľnosti zvukovej ale aj obrazovo-zvukovej nahrávky rozhovoru vyhotovenej jednou z dotknutých strán bez súhlasu druhej strany najvyšší súd poznamenáva:

Podľa čl. 8 ods. 1 Dohovoru každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obdobia a korešpondencie.

Podľa čl. 8 ods. 2 Dohovoru štátny orgán nemôže do výkonu tohto práva zasahovať okrem prípadov, keď je to v súlade so zákonom a nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, verejnej bezpečnosti, hospodárskeho blahobytu krajiny, predchádzania nepokojom a zločinosti, ochrany zdravia alebo morálky alebo ochrany práv a slobôd iných.

S ohľadom na to, že v predmetnej veci ide o komunikáciu medzi súkromnými osobami, možno tento prípad posudzovať len v zmysle odseku 1 čl. 8 Dohovoru, a to v súvislosti s ochranou, ktorú poskytuje tento článok korešpondencií.

Právo na rešpektovanie korešpondencie je právom na nerušenú a necenzurovanú komunikáciu s inými. Zmysel slova „korešpondencia“ pôvodne zahŕňal materiály zasielané poštou. V súlade s technickým pokrokom sa výklad „korešpondencie“ rozšíril na akúkoľvek komunikáciu, napr. telefónom (hlas, videohovor, SMS, MMS), faxomom, internetom (mail, chat, Skype, Facebook, Messenger ...), osobnú (zaznamenanú na diktafón ...).

Podľa Čl. 7 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia je zaručená. Obmedziť ju možno iba v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa Čl. 10 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

Podľa Čl. 13 Listiny základných práv a slobôd nikto nesmie porušiť listové tajomstvo ani tajomstvo iných písomností a záznamov, či už uchovávaných v súkromí alebo zasielaných poštou alebo iným spôsobom, s výnimkou prípadov a spôsobom, ktoré ustanoví zákon. Rovnako sa zaručuje tajomstvo správ podávaných telefónom, telegrafom alebo iným podobným zariadením.

Podľa č. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

Najvyšší súd poznamenáva, že právo na ochranu súkromného a rodinného života, obydlia a korešpondencie nie je absolútne. Súbor základných práv (viď vyššie) tvoriacich „právo na informačné sebaurčenie“ je možné v odôvodnených prípadoch obmedziť. Z pohľadu Dohovoru zásah do tohto práva a jeho obmedzenie predstavuje odsek 2 článku 8 v prípade, ak ide o zásah zo strany orgánov verejnej moci. Pokiaľ ide o zásah do tohto práva zo strany súkromnej osoby (odsek 1 článku 8 dohovoru), tak „nárokovat“ si porušenie svojho práva na ochranu súkromného a rodinného života, obydlia a korešpondencie môže ten, do ktorého súkromia - komunikácie bolo zasiahnuté. Z pohľadu obvineného možno uvažovať len o prípadnom porušení práva na spravodlivý proces - čl. 6 Dohovoru.

Preto záznamy „korešpondencie“ predložené poškodeným považuje najvyšší súd za dôkazný prostriedok získaný v súlade s Trestným poriadkom (primerane rozhodnutia ÚS ČR - II. ÚS 502/2000, I. ÚS 28/04, II. ÚS 394/04, I. ÚS 191/05 a NS ČR - 7Tdo 254/03, 5Tdo 459/07). Vystáva tu otázka či v zmysle § 12 Občianskeho zákonníka je pre účely trestného konania s ohľadom na § 119 Trestného poriadku takýto súhlas druhej strany potrebný alebo nie.

Podľa § 12 ods. 1 Občianskeho zákonníka: „Písomnosti osobnej povahy, podobizne, obrazové snímky a obrazové a zvukové záznamy týkajúce sa fyzickej osoby alebo jej prejavov osobnej povahy sa smú vyhotoviť alebo použiť len s jej privolením.“

Každý účastník rozhovoru - komunikácie v rámci neho vstupuje do sféry súkromia druhej osoby a preto je aj v jeho záujme byť „ostrážitý“ (vigilantibus iura) v tom čo a ako s inou osobou komunikuje. Ak je komunikácia bezproblémová v podstate nie je čo riešiť, ak ale jeden z účastníkov komunikácie svojimi vyjadreniami pácha trestnú činnosť nemôže sa dovoliť ochrany svojho súkromia a nepoužiteľnosti obrazovo-zvukovej či zvukovej nahrávky v trestnom konaní s poukazom na § 12 Občianskeho zákonníka, pretože:

- vedome rezignoval na svoju „ostrážitosť“;
- porušil osobné právo dotknutej osoby nebyť vystavený trestnej činnosti a zároveň
- porušil konkrétnou skutkovou podstatou chránený verejný záujem čím prekročil hranice ochrany v zmysle § 12 Občianskeho zákonníka.

V takom prípade protiprávne konanie páchatel' trestného činu nemôže požívať žiadnu právnu ochranu, a to ani podľa § 12 Občianskeho zákonníka.

Podľa § 119 ods. 3 Trestného poriadku: „Za dôkaz môže slúžiť všetko, čo môže prispieť na náležité objasnenie veci a čo sa získalo z dôkazných prostriedkov podľa tohto zákona alebo podľa osobitného zákona. Dôkaznými prostriedkami sú najmä výsluch obvineného, svedkov, znalcov, posudky a odborné vyjadrenia, previerka výpovede namieste, rekognícia, rekonštrukcia, vyšetrovací pokus, obhliadka, veci a listiny dôležité pre trestné konanie, oznámenie, informácie získané použitím informačno-technických prostriedkov alebo prostriedkov operatívno-pátracej činnosti.“

Z pohľadu čl. 6 Dohovoru je dôležité zistenie, či záznamy korešpondencie sú jedinými usvedčujúcimi dôkaznými prostriedkami, resp. či tieto len „dokresľujú situáciu“ ako podporné dôkazné prostriedky a či sú v súlade s ďalšími dôkaznými prostriedkami.

Najvyšší súd dodáva, že ak by sa aj zistilo a ustálilo, že ten-ktorý dôkaz bol získaný porušením čl. 8 Dohovoru, neznamená to vždy vylúčenie tohto dôkazného prostriedku zo štruktúry usvedčujúcich

dôkazov, pretože tým nedochádza automaticky k porušeniu čl. 6 dohovoru (vid' Khan vs. Spojené kráľovstvo, rozsudok z 12.5.2000; Heglas vs. ČR, rozsudok z 1.3.2007; Schenk vs. Švajčiarsko, rozsudok z 12.7.1998; Allan vs. Spojené kráľovstvo, rozsudok z 5.11.2002, P. H. a J. H. vs. Spojené kráľovstvo, rozsudok z 25.9.2001).

Vo všeobecnosti možno zhrnúť, že k porušeniu čl. 6 Dohovoru (Schenk vs. Švajčiarsko) by došlo len vtedy ak by nezákonne získaná nahrávka

- bola jediným usvedčujúcim dôkazom a zároveň
- by nebolo dodržané právo obhajoby na spochybnenie takéhoto dôkazu.

V predmetnej veci takáto situácia nenastala.

Po nahliadnutí do rozsudku súdu prvého stupňa a uznesenia krajského súdu najvyšší súd dáva do pozornosti, že obrazovo-zvukové a zvukové záznamy, ktoré boli do konania predložené zo strany poškodeného, nepredstavujú jediný usvedčujúci a ani rozhodujúci dôkaz. Z rozsudku súdu prvého stupňa totižto zrozumiteľne a jasne vyplýva, že na tomto dôkaze nebol založený výrok o vine obvinenej, keďže tento dôkaz by mohol byť z hľadiska preukazovania viny relevantný len vtedy, ak by bol predmetom ďalšieho znaleckého dokazovania, ktoré by jednoznačne určilo čas, kedy boli jednotlivé záznamy vyhotovené (porovnaj str. 15 - 16 rozsudku súdu prvého stupňa). Súd prvého stupňa taktiež vyslovil, že výrok o vine je založený na výpovediach poškodeného, výpovedi znalkyne B. a na listinných dôkazoch, ktoré sú uvedené v skutkovej vete odsudzujúceho rozsudku (porovnaj str. 16 rozsudku súdu prvého stupňa).

Je zrejmé, že krajský súd priznal vykonaným obrazovo-zvukovým a zvukovým záznamom podstatnejší význam ako okresný súd, nakoľko pri prieskume správnosti odvolaním napadnutého výroku o vine obvinenej prihliadol aj na obsah vykonaných záznamov, avšak stále nie taký, aby bolo možné konštatovať, že ide z hľadiska uznania viny obvinenej o jediný usvedčujúci alebo rozhodujúci dôkaz. Odvolací súd konkrétne uviedol, že vina obvinenej bola preukázaná predovšetkým svedeckými výpoveďami poškodeného R. L. M., ktorý podrobne popísal ako mu obvinená marila styk s deťmi tým, že deti pripravené na stretnutie (najmä po psychickej stránke) neodovzdávala, pričom pravdivosť týchto jeho tvrdení potvrdili emailové správy o jednotlivých stretnutiach, ktoré zasielal na úrad práce, ako aj zvukové a obrazovo-zvukové záznamy, ktoré zo stretnutí vyhotovil. Skutkový dej tak, ako bol popísaný v skutkovej vete podľa krajského súdu potvrdzujú aj ďalšie vykonané dôkazy, najmä svedecká výpoveď W.. B. a znalecké posudky (porovnaj str. 11 uznesenia krajského súdu).

Pokiaľ ide o váhu predmetného dôkazu v rámci vykonaného dokazovania, túto krajský súd s konečnou platnosťou s prihliadnutím na jeho postavenie ako odvolacieho súdu výslovne okomentoval spôsobom, že: „tieto záznamy nie sú jediným a ani rozhodujúcim dôkazom o vine obžalovanej, ale len potvrdzujú skutočnosti zistené z iných dôkazov, a súčasne zreľňujú negatívnu atmosféru stretnutí poškodeného s deťmi, ktorú vytvárala obžalovaná za účelom zmařit predbežným opatrením určený styk s deťmi, pretože znemožňovala poškodenému plnohodnotne realizovať tento styk s deťmi, pretože znemožňovala poškodenému plnohodnotne realizovať tento styk“ (porovnaj str. 12 uznesenia krajského súdu).

S poukazom na vyššie uvedené je zrejmé, že oba súdy nižších stupňov by konštatovali vinu obvinenej bez ohľadu na to, či by prihliadali na (z pohľadu dovolateľky) obrazovo-zvukové a zvukové záznamy vykonané na hlavnom pojednávaní, pretože za prioritného „nosiťľa“ dôkaznej informácie považovali výpoveď poškodeného R. L. M., ktorej hodnovernosť podporovali viaceré ďalšie dôkazy, pričom len jedným z týchto viacerých ďalších dôkazov boli namietané obrazovo-zvukové a zvukové záznamy. Z týchto dôvodov najvyšší súd bez toho, aby sa ďalej zaoberal zákonnosťou obvinenou namietaných dôkazov konštatuje, že prihliadnutím na predmetné nahrávky vzhľadom na ich postavenie v rámci dokazovania (jeden z viacerých podporných dôkazov) nemohlo dôjsť k naplneniu dikcie ustanovenia § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku.

Napokon k tvrdeniu obvinenej, že nebolo možné prihliadať ani na znalecký posudok a výsluch znalkyne

B. X. K. (podľa rozsudku súdu prvého stupňa v spojení s uznesením krajského súdu jeden z rozhodujúcich dôkazov), nakoľko v čase konania pred súdom prvého stupňa už nebola znalkyňou (odišla do dôchodku), najvyšší súd len v krátkosti uvádza, že v čase výkonu dotknutej znaleckej činnosti a uskutočnenia výsluchu B. K. znalkyňou bola. Prečítanie zápisnice o hlavnom pojednávaní v časti tohto výsluchu, ako aj prečítanie znaleckého posudku na hlavnom pojednávaní konanom pred novým zákonným sudcom okresného súdu umožňovalo ustanovenie § 277a ods. 3 Trestného poriadku. Dovolací súd preto nemá za to, že by bola dotknutá časť dokazovania vykonaná nezákonným spôsobom, resp. že by išlo o procesne nepoužiteľný dôkaz.

S ohľadom na vyššie uvedené najvyšší súd na podklade argumentácie dovolateľky naplnenie dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku nezistil.

K dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať, ani meniť.

Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku sa rozumie, že skutok bol v napadnutom rozhodnutí kvalifikovaný ako trestný čin, napriek tomu, že nešlo o žiadny trestný čin, alebo že ustálený skutok vykazuje znaky iného trestného činu, alebo že obvinený bol uznaný za vinného z prísnejšieho trestného činu, než ktorého sa ustáleným skutkom dopustil. Podstatou správneho posúdenia skutku je aplikácia hmotného práva, teda že skutok zistený v napadnutom rozhodnutí súdu bol subsumovaný - podradený pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone, pričom len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie tohto dôvodu.

Nesprávnym použitím iného hmotnoprávneho ustanovenia sa rozumie posúdenie trestnosti činu a tiež uloženie trestu v rozpore s § 2 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona, nedostatočné posúdenie okolností vylučujúcich protiprávnosť (§ 24 - krajná núdza, § 25 - nutná obrana, § 26 - oprávnené použitie zbrane, § 27 - dovolené riziko, § 28 - výkon práva a povinnosti, § 29 - súhlas poškodeného, § 30 Trestného zákona - plnenie úlohy agenta), prípadne zániku trestnosti činu (najmä § 87 Trestného zákona - premlčanie trestného stíhania), resp. chybné rozhodnutia súdu pri uložení úhrnného trestu a spoločného trestu (§ 41 Trestného zákona), súhrnného trestu (§ 42 Trestného zákona), trestu odňatia slobody na doživotie (§ 47 a nasl. Trestného zákona) a pod..

V zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, je dovolací súd viazaný zisteným skutkovým stavom veci tak, ako ho ustálili súdy nižších stupňov, pričom nie je oprávnený posudzovať spôsob hodnotenia dôkazov a závery, ktoré z dokazovania skôr vo veci konajúce a rozhodujúce súdy vyvodili a ktoré sú podkladom pre zistenie skutkového stavu. Preto platí, že vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi prvého, prípadne druhého stupňa môže obvinený v dovolaní uplatňovať len námietky právneho charakteru, no nikdy nie námietky skutkové. Pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia existencie tohto dovolacieho dôvodu, je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili súdy nižšieho stupňa, a teda dôvodom dovolania nemôžu byť skutkové zistenia, čo vyplýva priamo z dikcie ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. Dovolací súd nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení aj preto, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Ťažisko dokazovania je totiž v konaní na súde prvého stupňa a jeho skutkové závery môže doplniť, resp. korigovať iba odvolací súd v rámci odvolacieho konania. Dovolací súd nie je možné chápať ako druhú „odvolaciu“ inštanciu zameranú na preskúmanie rozhodnutí súdu nižšieho stupňa.

Nadväzujúc na uvedené najvyšší súd poznamenáva, že rozsiahlu časť dovolania obvinenej tvorí polemizovanie so skutkovými zisteniami súdov nižších stupňov, ich hodnotením dôkazov, ako aj predloženie vlastnej verzie udalostí nekorešpondujúcej s ustálenými skutkovými zisteniami konajúcich súdov. Zohľadňujúc viazanosť dovolacieho súdu týmito skutkovými zisteniami v konaní o dovolaní

obvineného najvyšší súd uvádza, že k naplneniu dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku na podklade takýchto námietok dovolateľky nemohlo dôjsť. Rovnako tak na podklade námietok dovolateľky, prostredníctvom ktorých spochybňuje ustálené skutkové zistenia konajúcich súdov, nemohlo dôjsť ani k naplneniu žiadneho iného dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku, keďže takto formulované námietky nezodpovedajú žiadnemu z dôvodov dovolania vymedzených v tomto ustanovení.

Osobitne považuje najvyšší súd za potrebné sa vyjadriť k námietkam dovolateľky, podľa ktorej nedošlo k naplneniu objektívnej a subjektívnej stránky skutkovej podstaty prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia. Nenaplnenie objektívnej stránky skutkovej podstaty dovolateľka odôvodnila najmä tým, že uznesenie o uložení pokuty v občianskom súdnom konaní nemalo v rozpore so zákonom obsahovať poučenie o tom, že sa môže odvolať, resp. že v konaní o výkon rozhodnutia o výchove maloletých neboli zisťované skutočnosti o realizácii styku. Neuniklo pozornosti dovolacieho súdu, že predmetnými tvrdeniami obvinenej sa zaoberal už odvolací súd, keď uviedol, že predmetné tvrdenia sú v rozpore s obsahom spisu Okresného súdu Zvolen, sp. zn. 30Em/1/2011 (porovnaj str. 13 napadnutého uznesenia odvolacieho súdu).

Podľa dovolacieho súdu je na podklade takto formulovaných námietok vylúčený prieskum správnosti právnej kvalifikácie skutku v dovolacom konaní, keďže dovolací súd nemôže dopĺňať, resp. „reinterpretovať“ alebo „modifikovať“ hodnotenie dôkazov a skutkový stav zistený skôr konajúcimi súdmi a na podklade takejto modifikácie skutkového stavu následne opätovne posudzovať správnosť právnej kvalifikácie skutku. Aj napriek tomu, že je zjavné, že konečným zámerom obvinenej prostredníctvom uvedených námietok je spochybnenie právnej kvalifikácie zisteného skutku, spôsob akým sa dovolateľ snaží docieľiť prehodnotenie právneho posúdenia skutku (cez iné hodnotenie dôkazov) je v dovolacom konaní neprijateľný, nakoľko dovolací súd môže konštatovať nesprávne právne posúdenie skutku iba na podklade skôr konajúcimi súdmi prijatých skutkových záverov, ktorých správnosť a úplnosť nemôže v dovolacom konaní skúmať, resp. meniť [porovnaj § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku časť vety za bodkočiarkou].

Je potom logickým následkom, ak najvyšší súd dovolacie námietky - ktoré smerujú primárne k spochybneniu správnosti a úplnosti skutkových zistení, rozsahu dokazovania a hodnoteniu dôkazov a až sekundárne (následne) k spochybneniu správnosti právneho posúdenia v dovolacom konaní modifikovaného skutku - označí v predmetnej trestnej veci ako stojace zjavne mimo uplatnený dovolací dôvod. Navyiac, takto formulované dovolacie námietky nemožno kvalifikovane podradiť ani pod akýkoľvek iný uplatniteľný dovolací dôvod, nakoľko sa nimi v súvislosti s ich obsahom v podstate nie je možné z právneho hľadiska zaoberať tak, aby bol dovolací prieskum aspoň okrajovo súladný s platnou a účinnou právnou úpravou (výnimkou je procesná situácia, keď je subjektom podávajúcim dovolanie minister spravodlivosti podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku).

Zaoberajúc sa výlučne podstatou dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku sa dovolací súd zamerával len na preskúmanie toho, či konečné skutkové zistenia súdov (vyjadrené v skutkovej vete odsudzujúceho rozsudku súdu prvého stupňa) zodpovedajú právnej kvalifikácii skutkov podľa odsudzujúceho rozsudku.

Podľa § 349 Trestného zákona účinného do 30. júna 2016 kto po tom, čo sa proti nemu bezvýsledne použili opatrenia v občianskom súdnom konaní smerujúce k výkonu rozhodnutia súdu alebo súdom schválenej dohody o výchove maloletých detí, marí výkon takeého rozhodnutia alebo dohody alebo kto marí výkon predbežného opatrenia uloženého v občianskom súdnom konaní na ochranu osôb ohrozených násilím alebo vo veciach starostlivosti súdu o maloletých, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

Objektívna stránka skutkovej podstaty prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 349 Trestného zákona zahŕňala v čase spáchania skutkov nasledovné obligatórne znaky:

1.) páchatel' alternatívne

a) marí výkon rozhodnutia alebo súdom schválenej dohody o výchove maloletých detí (konanie),

- b) mári výkon predbežného opatrenia uloženého v občianskom súdnom konaní na ochranu osôb ohrozených násilím alebo vo veciach starostlivosti súdu o maloletých (konanie);
- 2.) dôjde k úplnému zmareniu alebo sťaženiu výkonu takéhoto rozhodnutia alebo predbežného opatrenia (následok);
- 3.) medzi konaním páchatel'a (bod 1.) a následkom (bod 2.) existuje príčinná súvislosť (kauzálny nexus);
- 4.) páchatel' koná jedným zo spôsobov uvedených v bode 1.) po tom, čo sa proti nemu bezvýsledne použili opatrenia v občianskom súdnom konaní smerujúce k výkonu takéhoto rozhodnutia alebo predbežného opatrenia (čas spáchania činu).

Vychádzajúc zo skutkovej vety odsudzujúceho rozsudku súdu prvého stupňa možno konštatovať, že skutkom popísaným v bode 1/ skutkovej vety tohto rozsudku, ako aj skutkom popísaným v bode 2/ skutkovej vety tohto rozsudku došlo k naplneniu všetkých obligatórnych znakov objektívnej stránky skutkovej podstaty prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 349 Trestného zákona.

Je tomu tak z dôvodu, že v dotknutej skutkovej vete je pri oboch skutkoch ustálené trestnoprávne relevantné konanie obvinenej - maloletej deti v rozpore s konkrétnym predbežným opatrením súdu a zákonom o rodine psychicky nepripravovala na stretnutie s otcom, porušovala svoju povinnosť pripraviť ich na stretnutie s otcom a nevysvetlila maloleťmu potrebu vzájomnej citovej väzby s otcom, trestnoprávne relevantný následok, ktorý nastal v príčinnej súvislosti s konaním obvinenej - sťaženie faktického výkonu rodičovských práv poškodeného podľa predbežného opatrenia súdu, v dôsledku čoho poškodený nemohol ako otec realizovať plnohodnotný styk s maloleťmi deťmi, ako aj čas spáchania skutkov - po tom ako jej pre nerešpektovanie výzvy na podrobenia sa konkrétnemu predbežnému opatreniu bola súdnym rozhodnutím uložená pokuta vo výške 60,- eur (pre bližšiu konkretizáciu porovnaj skutkovú vetu odsudzujúceho rozsudku súdu prvého stupňa).

Pre úplnosť vo vzťahu k naplneniu subjektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu marenia výkonu úradného rozhodnutia najvyšší súd uvádza, že vo všeobecnosti platí, že bližšia špecifikácia subjektívnej stránky sa usudzuje podľa vonkajších prejavov páchatel'a (zodpovedajúcich znakom objektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu) popísaných v skutkovej vete. Skutková veta nemá byť priamym popisom subjektívnej stránky, avšak zároveň nemá zavinenie páchatel'a zodpovedajúce použitej právnej kvalifikácii vylučovať alebo relevantne spochybňovať (IV. ÚS 336/2020).

Z rozhodnutí súdov nižších stupňov je zrejmé, že na základe vonkajších prejavov konania obvinenej mali za preukázané, že obvinená konala vo forme priameho úmyslu (viď najmä str. 14 uznesenia odvolacieho súdu). Vzhľadom na uvedené potom najvyšší súd v intenciách dovolacieho prieskumu konštatuje, že konečné skutkové zistenie súdov nižších stupňov (v konaní o dovolaní obvineného nemenné) zodpovedá ich právnenému záveru o naplnení subjektívnej stránky ako obligatórneho znaku skutkovej podstaty trestného činu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 349 Trestného zákona.

Zohľadniac všetky skutočnosti uvedené v tomto uznesení najvyšší súd uzatvára, že nezistil naplnenie dôvodov dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. g) a písm. i) Trestného poriadku (ani iných), a preto dovolanie obvinenej R.. B. M. podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.